

Croeso i Warchodfa Natur Genedlaethol Cors Bodeilio

Un o gorsydd llawn bywyd gwyllt Môn

Tu allan i East Anglia mae mwy o gorsydd calchog yng Nghymru nag unman arall yn y DU. Gall Ynys Môn frolio tair cors sy'n Warchodfeydd Natur Cenedlaethol: Cors Erddreiniog (yr un fwyaf), Cors Bodeilio a Chors Goch (a reolir gan Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru).

Beth yw cors?

Glaw yw'r unig ddŵr a gaiff corsydd mawnog, tra bod corsydd calchog (a elwir weithiau'n ffeniau) yn cael eu bwydo gan nentydd a dŵr daear hefyd. Mae dŵr o'r creigiâu calchfaen sy'n amgylchynu Corsydd Ynys Môn yn llawn mwynau, ac yn creu amodau perffaith ar gyfer amrywiaeth o blanhigion ac anifeiliaid prin.

Gwlyptiroedd o bwysigrwydd rhyngwladol

Mae'r math hwn o wlyptir dan fgytyhiad ac yn brin iawn. Oherwydd yr amrywiaeth anhygoel o fywyd gwyllt mae'n ei chynnal, diogelir y gwarchodfeydd hyn gan ystod o ddyndodiadau.

Welcome to Cors Bodeilio National Nature Reserve

One of Anglesey's wildlife-rich fens

Did you know that after East Anglia, Wales has the UK's second largest expanse of fens? Anglesey can boast three fen National Nature Reserves (NNRs): Cors Erddreiniog (the largest), Cors Bodeilio and Cors Goch (managed by the North Wales Wildlife Trust).

What is a fen?

Bogs are fed solely from rainwater, while fens are also fed by streams and groundwater. Mineral-rich water from the porous limestone rocks that surround the Anglesey Fens drains into them creating the perfect conditions for a whole host of rare plants and animals.

Internationally important wetlands

This type of threatened wetland is very rare - in fact, because of the incredible range of wildlife it plays host to, these reserves are protected by a range of designations.

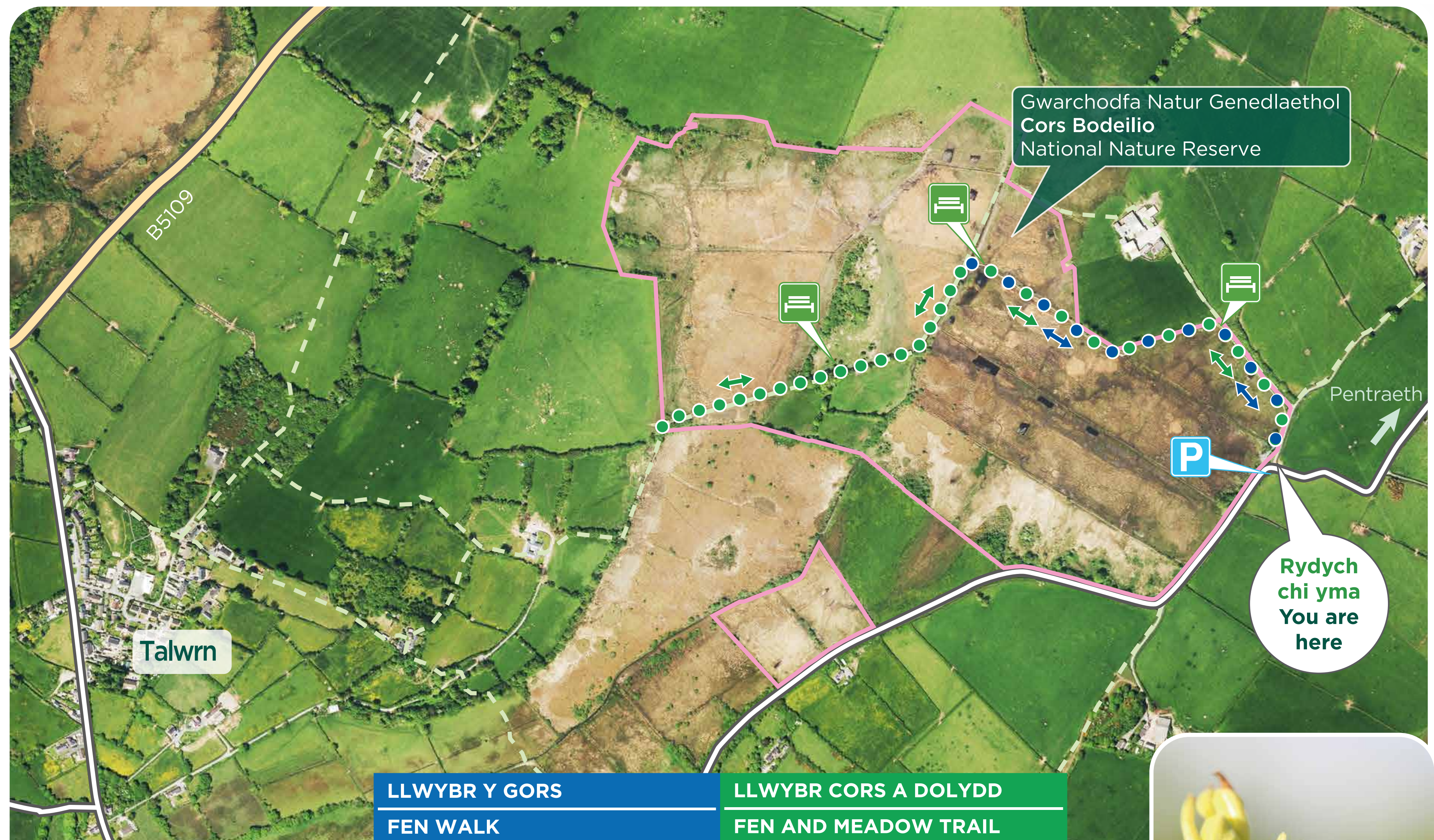

© Airbus Defence & Space a Getmapping. Atgynhyrwydd drwy ganiatâd Llywodraeth Cymru (Taliadau Gwledig Cymru) - Chwefror 2021
© Airbus Defence & Space a Getmapping. Reproduced by permission of Welsh Government (Rural Payments Wales) - February 2021

www.cyfoethnaturiol.cymru
www.naturalresources.wales
0300 065 3000

Mae Cyfoeth Naturiol Cymru'n rheoli'r Warchodfa Natur Genedlaethol hon; rhannau o gefn gwlad lle mae enghreifftiau arbennig o gynffinoedd a bywyd gwyllt Prydain wedi'u gwarchod. Natural Resources Wales manages this National Nature Reserve (NNR); areas of the countryside where special examples of Britain's habitats and wildlife are protected.

GWYBODAETH MEWN ARGYFWNG: Ffôn 999 a gofyn am yr Heddlu. Lleoliad Presennol: Maes Parcio Cors Bodeilio - Cyfernod Grid AO: SH 506 773
EMERGENCY INFORMATION: Phone 999 & ask for Police. Current Location: Cors Bodeilio Car Park - OS Grid Reference: SH 506 773

LLWYBR Y GORS
FEN WALK

Hygyrch | Accessible
Pellder | Distance: ¾m/1.2km
Amser | Time: ½ awr / hour
Dringo | Climb: gwastad / flat
Allan ac yn ôl | Out and back

UCHAFBWYNTIAU: Gweld a chlywed adar y gwlyptir yn y gwely cyrs. Dilynwch yr arwyddyst glas ar hyd y llwybr pren gwastad, 1.4m o led, gan dros am ychydig i fwynhau'r golygfydd dros y gors. Mae yna fwyd gwyllt i'w weld neu glywed drwy'r amser, bob adeg o'r flwyddyn. Mae yna feinciau gorffwys bob 300m. Ewch yn ôl i'r maes parcio ar hyd yr un llwybr.

HIGHLIGHTS: The sight and sound of wetland birds in the reed bed. Follow the blue waymarkers along the flat 1.4m-wide boardwalk, stopping to take in the views out across the reedbed and fens. There's always something to see or hear, no matter what time of year. There are resting benches every 300m. Return to the car park by the same route.

PROFFIL Y LLWYBR | ROUTE PROFILE

Yn eiddo: 0 20 40 60 80
pellter | distance (km) 0.5 1

LLWYBR CORS A DOLYDD
FEN AND MEADOW TRAIL

Hawdd | Easy
Pellder | Distance: 1½m/2.3km
Amser | Time: 1 awr / hour
Dringo | Climb: gwastad / flat
Allan ac yn ôl | Out and back

UCHAFBWYNTIAU: Y sioe o flodau gwyllt ar y dolydd yn y Gwanwyn a'r Haf. Dilynwch yr arwyddion gwyrdd ar hyd y llwybr pren lle ceir golygfydd dros y ffeniau, cyn dilyn y llwybr heb wya'r (a all droi'n fwyd iawn ar ôl tywydd gwyb) tua'r dolydd y tu draw. Ceir nifer o feinciau lle gallwch orffwys a mwynhau'r golygfydd. Ewch yn ôl ar hyd yr un llwybr.

HIGHLIGHTS: The Spring and Summer wildflower display in the meadows. Follow the green waymarkers along the boardwalk with views across the fens, before following the unsurfaced trail to the meadows beyond. This section can become very muddy after wet weather. There are several benches where you can rest and take in the views. Return by the same route.

PROFFIL Y LLWYBR | ROUTE PROFILE

Yn eiddo: 0 20 40 60 80
pellter | distance (km) 0.5 1 1.5 2

tegeirian y clêr
Mae'r blodyn yn edrych ac arogl fel pryf benywaidd er mwyn denu'r gwrwy | geisio paru - ac felly caiff yntau ei dwyllo i beilio'r blodau wrth fynd o un i'r llall.
fly orchid
The flower resembles and smells like an irresistible female fly to attract male flies which try to mate with it in vain - and are tricked into pollinating it as they try flower after flower.

Cors Bodeilio - lle unigryw

Mae Cors Bodeilio'n warchodfa natur rhyngwladol bwysig oherwydd ei siglen unigryw (ardal wlyptir o blanhigion byw sy'n ffrurfio mawn, heb orchudd caedwig), mewn dyffryn calchfaen bas.

Roedd y gors a welwch rwan yn llyn ar ddiwedd Oes yr Iâ diwethaf. Heddiw, mae ei phlanhigion yn elwa o ddŵr llawn mwynau o'r calchfaen o'r chwmpas.

Mae'r cyfoeth o blanhigion yn cynnal amrywiaeth o bryfed, sydd yn ei dro'n denu llawer o adar y gwlyptir. Mae yma hefyd lygod dŵr, dyfrgrwn, ysgyfarogod a gwiberod.

Beth i chwilio amdano

Corsleoedd sy'n wych ar gyfer adar

Mae'r warchodfa yn llawn bwrllwm yn y gwanwyn a'r haf gyda chân adar fel telor y cyrs a thelor yr hesg, bras y cyrs, y troellwr bach a chlochdar y cerrig - gallwch weld hyd at 130 o rywogaethau adar yma! Hwyrach y gwelwch hefyd y gornchwigen a'r gyflinir, neu hyd yn oed y giach cyffredin.

Rhagorol ar gyfer tegeirianau a blodau prin eraill

Tegeirian y clêr sy'n ennill y wobr fan hyn. Mae'n degeirian prin eithriadol yng Nghymru - gyda math melyn prinnach fyth i'w gael yma hefyd. Mae wyth tegeirian arall yma gan gynnwys tegeirian y gors culddail, tegeirian pêr, cainelrian a chaldrist y gors.

Ymhlith y rhywogaethau ffen nodweddiadol mae'r gorsfrwynen lem a'r hasgen yffinfaen. Mae planhigion eraill yn ffynnu yma megis y tegeirian y gors culddail, tegeirian pêr, a'r frwynen ddu, hylgen Mair a'r frwynen flaendon.

Cors wych i fwystfild bach

Rhaid mai'r seren yw'r gele feddyginiathol brin - yr unig gele feddyginiathol yn ymuno â'r gors. Mae yna fwyd gwyllt i'w weld neu glywed drwy'r amser, bob adeg o'r flwyddyn. Mae yna feinciau gorffwys bob 300m. Ewch yn ôl ar hyd yr un llwybr.

Cors Bodeilio - a unique 'mire'

Cors Bodeilio is an internationally important nature reserve due to its unique mire (a wetland area without forest cover dominated by living, peat-forming plants), lying in a shallow limestone valley.

The classic fenland you can now see was a lake at the end of the last ice age. Today its plants benefit from mineral-rich water from the surrounding limestone.

The diverse plant life supports a range of insects, which in turn attract large numbers of wetland birds. We also have water voles, otters, hares and adders.

What to look out for

Reedbeds great for birds

The reserve hums and rattles in spring and summer with the calls of breeding birds like reed and sedge warblers, reed buntings, grasshopper warblers, and stonechats - you can find 130 bird species here! You may also see lapwings and curlew, or even flush out a snipe.

Outstanding for orchids and other rarities

The fly orchid takes the prize here. It's an extremely rare orchid in Wales - with an even rarer yellow form found here. There are eight other orchids here including the narrow-leaved marsh orchid, marsh fragrant orchid, common twayblade, and marsh helleborine.

Typical fen species include the great fen sedge and bottle sedge. Other wetland plants thrive here such as black bog rush, sweet gale and blunt-flowered rush.

Fantastic fen for minibeasts

The star has got to be the rare medicinal leech - the only British leech with teeth that can bite through human skin. There are also rare flies, water beetles, moths and 19 species of butterflies! Easiest of all to spot are the numerous dragonflies and damselflies (9 species) that hover and dart across the bog's open waters.

gele feddyginiathol
Dyma'r gele a ddefnyddir ar gyfer tynnu gwaed dynol a gall gyrraedd 15cm/6 modfedd. Mae aflonyddwch yn y dŵr yn ei ddenu ac yna mae'n ei ysgyllu ei hun â'i ysglyfaeth, gan fywdo ar y gwaed yn unig!
medicinal leech
This is the leech which is used for human blood-letting and can reach 15cm/6 inches. A disturbance in the water attracts it and it then attaches itself to its prey, feeding solely on blood!

troellwr bach
Ymwelydd haf swll sydd yn cuddio mewn llystyfiant trwchus ac yn swnio fel robin sboc neu sioncyn gwair pŵer.
grasshopper warbler
This elusive summer visitor lurks in tangled vegetation and makes a long sound like a powerful grasshopper.

ER EICH DIOGELWCH:

- Glynwch wrth y llwybrau pren tra byddwch allan ar y gors gan fod yno dir gwlyb peryglus - nid dym am i chi suddo.
- Os gwelwch wiber, peidiwch â mynd ati.
- Llwybrau mwydlyd mewn tywydd gwlyb - gwisgwch esgidiau gyda gŵfel da
- Mae da byw yn pori rhannau o'r llwybrau cerdded - peidiwch â mynd atynt na cheisio eu bwydo; cadwch gŵn dan reolaeth, symudwch o gwmpas y gyr a cheuwch y gatiu ar eich ôl.
- Rhybudd - bydd adar gwlyllt yn cael eu saethu rhwng mis Hydref a mis Chwefror i'w diogelwch - boed arwydd.

Dilynwch y Cŵd Cefn Gwlad: Parchwch, Diogelwch a Mwynhewch gefn gwlad.
Gobeithio y mwynhewch eich ymweliad.

FOR YOUR SAFETY:

- Please stay on the waymarked trail as out on the fen there is dangerous wet ground and deep pools. Do not be tempted to swim.
- If you see an adder do not approach it.
- Muddy paths in wet weather - wear footwear with a good grip.
- Livestock graze parts of the walks - do not approach or try to feed; keep dogs under close control, move round the herd and shut gates behind you.
- Warning - wildfowl shooting takes place from October - February; please obey all signs.

Follow the Countryside Code: Respect, Protect and Enjoy the countryside.
We hope you enjoy your visit.